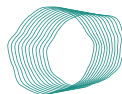

A stylized illustration of a man and a woman holding a large white sign. The man on the left is wearing a grey t-shirt and dark trousers. The woman on the right is wearing a red dress and red shoes. The background is a solid teal color.

KJØNN OG SYKEFRAVÆR

CORE-INDIKATOR

Marte Strøm
Sara Cools

CORE
SENTER FOR
LIKESTILLINGS-
FORSKNING

Kjønnsforskjeller i sykefravær

Kvinner har høyere sykefravær enn menn i de fleste land med høy kvinnelig arbeidsdeltakelse.

I det norske arbeidsmarkedet er det betydelige kjønnsforskjeller, også når det gjelder menns og kvinners sykefravær. Det finnes flere mulige forklaringer på forskjellene i sykefravær. Én forklaring kan handle om biologiske forskjeller. En annen forklaring kan være ulike grenser for når menn og kvinner sykmelder seg.

Kjønnsforskjellene kan imidlertid skyldes ulike forutsetninger på arbeidsmarkedet. Menn og kvinner har i stor grad ulike typer jobber. Sykefraværet kan speile at yrker som er typiske «kvinnejobber», har krevende arbeidsbetingelser. En annen forklaring på forskjellene kan være at arbeidet med barn og hjem er ulikt fordelt mellom menn og kvinner.

Denne CORE-indikatoren om kjønn og sykefravær ser nærmere på hvordan **ulike typer jobber** og **barn og hjem** påvirker forskjellene på menns og kvinners sykefravær

#1 Hvor stor er forskjellen i sykefravær?

Kvinner har i gjennomsnitt klart høyere sykefravær enn menn.

NAV registrerer og betaler for legemeldt sykefravær etter at du har vært sykmeldt i 16 dager. Når vi ser på dette langtidsfraværet, hvor altså egenmeldinger og kortere legemeldte fravær ikke regnes med, er menns gjennomsnittlige sykefravær **8 dager** i året, mens kvinner i snitt er sykmeldt **16 dager**.

De bransjene som har høyest sykemeldingsprosent for kvinner, er helse- og sosialtjenester og undervisning. For menn er transport og lagring og bygg- og anleggsvirksomhet bransjene med høyest andel sykefravær.

Den bransjen som har størst kjønnsforskjeller i sykefravær, er helse- og sosialtjenester.

#2 Hva kan forklare forskjellene?

En viktig del av forklaringen er graviditet.

Kjønnsforskjellene i sykefravær er størst når kvinner og menn er i slutten av 20-årene og begynnelsen av 30-årene. Årsaken er i hovedsak at dette er alderen hvor mange kvinner blir gravide og får barn. Graviditet kan forklare 19 prosent av kjønnsforskjellene i befolkningens sykefravær.

Hvilken type jobb du har, kan forklare 15 prosent av kjønnsforskjellene. Av disse er 8 prosent knyttet til hvilken bransje du jobber i, som for eksempel helse- og sosialtjenester, mens 7 prosent kan forklares med hvilken utdanning du har.

Til sammen kan graviditet, forskjeller i alder, utdanning, hvilken bransje man jobber i, sivilstatus og barn forklare 37 prosent av kjønnsforskjellene i sykefravær.

#3 Hvilken betydning har barn på sykefravær?

Mødre
17,5 dager

Fedre
9 dager

Forskjellene mellom kvinners og menns sykefravær øker når de får barn.

La oss se nærmere på kvinner og menn som får barn, og sammenligne årene før og årene etter at barnet blir født. I denne perioden øker sykefraværet til kvinner med omtrent to dager mer enn for menn, selv når vi ser bort fra sykefraværet i forbindelse med graviditeten.

#4 Hvordan er utviklingen over tid?

Kjønnsforskjellene i sykefravær er økende, men vi vet ikke hvorfor.

Det er mange grunner til at kjønnsforskjellene i sykefravær kunne ha blitt mindre over tid: kvinner har fått høyere utdanningsnivå, de deltar i økende grad i arbeidslivet på lik linje med menn, og kjønnsdelingen i arbeidsmarkedet har også gått ned over tid. Likevel har forskjellene i sykefravær blitt større de siste tiårene. Kjønnsforskjellene i det NAV-registrerte fraværet har økt fra 5 dager i 1995 til 8 dager i 2014.

De nevnte faktorene som kan forklare en del av kjønnsforskjellen i sykefravær – alder, næring, utdanning, graviditet og barn – kan ikke forklare hvorfor forskjellen har økt over tid.